

104. Förbättrad konkurrensneutralitet mellan privata och offentliga aktörer i vård och omsorg

Regelverk: Lag (2008:962) om valfrihetssystem (nedan LOV)

Mottagare: Socialdepartementet

Påverkan på företag idag

LOV-system i kommunerna och vårdval i regionerna bygger på tanken att kvaliteten kan höjas genom ökad konkurrens mellan olika utförare. Valfrihetssystemen bidrar till mångfald och människor ges möjlighet att välja den vård- eller omsorgsgivare som passar de egna behoven bäst. En grundläggande princip för LOV-systemen är konkurrensneutralitet, det vill säga att kommuner och regioner behandlar offentliga och privata utförare lika.

De offentliga och privata vårdgivarna får samma ersättning från kommunen/regionen för sina brukare/patienter i ett LOV-system. Så långt är de ekonomiska villkoren lika. Men, på många håll i landet går kommunens/regionens egen verksamhet med underskott. Vårdföretagarnas årligen återkommande granskning av de ekonomiska resultaten i den regiondrivna primärvården visar ett samlat underskott på närmare 3,4 miljarder kr för åren 2011–2019. I den senast genomförda undersökningen vad gäller kommuner med LOV i hemtjänst, genomförd av Sveriges kommuner och regioner (SKR), framkom att i 7 av 10 kommuner gick den kommunala hemtjänsten med underskott.

När en kommun/region låter sina egna verksamheter gå med underskott får verksamheter i privat och offentlig regi olika förutsättningar, trots att uppdragsgivaren, kommunen eller regionen, är densamma. Detta snedvrider villkoren att verka och riskerar att leda till ojämlikhet i vilken vård patienter och brukare kan erbjudas, beroende på vilken utförare de har valt.

Åtgärdsförslag

Tillsätt en utredning om LOV, med avsikten att säkra konkurrensneutralitet mellan privat och offentligt driven verksamhet.

Bedömning av åtgärdsförslagets effekter för företagen

Konkurrens på likvärdiga villkor förbättrar företagens möjligheter att expandera och våga investera för framtiden. Detta är en grundläggande förutsättning för vård och omsorg på lika villkor, oavsett regiform.

Kontaktuppgifter

Almega Vårdföretagarna, Sabina Joyau, näringspolitisk chef
08-762 68 84, sabina.joyau@vardforetagarna.se

Almega Vårdföretagarna, Anna Bergendal, näringspolitisk expert
08-762 69 86, anna.bergendal@vardforetagarna.se